

ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಅಂಶಗಳು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಹೊಸಗೂರು¹, ಡಾ: ಎಸ್. ಎನ್. ಹುಲ್ಲುಪರ²

¹ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

²ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಕಾರಾಂತ:

ಮಾನವ	ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು
ನೋಡಿದರೆ	ರಾಜಕೀಯ,
ಆರ್ಥಿಕ,	ಸಾಮಾಜಿಕ,
ಧಾರ್ಮಿಕ	ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ
ಬಿನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದು	
ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ	ಕಾಣಿತದೆ.
ಸಮಾಜಕ್ಕೆ	ಹಾಗೂ
ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ	ಇರುವ
ಬಧಿತೆಯ	ಕಾರಣದಿಂದ
ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ	ಕರ್ನಾಟಕದ
ಉನ್ನತಿಯನ್ನು	
ಪರಿಗೆಂಸಲಾಗುವ	
ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು	ತಿಳಿಯುವುದು
ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತ	ಪ್ರಾರ್ಥಿತ
ಲೇಖನ	ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ
ಅವರು	ರಾಜ್ಯದ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ	ಸಾಫ್ತ್ವನ್ನು
ಅಲಂಕರಿಸಿ	ಸಾಮಾಜಿಕ
ನ್ಯಾಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು	
ರಾಜಕೀಯ	ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು
ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.	

ಪೀಠಿಕೆ:

ಭಾರತವು ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ	ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ
ಗಾಂಧಿಜೀಯವರೆ	ಕಾಣಿತೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರು
ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕನಸಾಗಿದೆ.	ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಪ್ರಜಿಗಳ ಜೀವನವು	ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು,
ಸುಖಿಕರವಾದ ಬದುಕನ್ನು	ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು
ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಲು	ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಸರ್ವತೋಮಾಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ	ತಮ್ಮೆ ಆದ ಸ್ವಂತ
ಸಮಾಜವಾದ, ಜಾತ್ಯಕ್ಷಿತ.	ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು
ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು	ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು
ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ	ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನಾಯಕರ ಪಾತ್ರವು	ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು
ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ	ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು
ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರು ಕಲ್ಯಾಣ	ಜನರಿಗೆ
ರಾಜ್ಯದ ತತ್ವಗಳನ್ನು	ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣ

ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ	ತರುವಲ್ಲಿ
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಿದ್ದಾಂತವನ್ನು	ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಿದ್ದಾಂತದಿಂದಿದ್ದಾರೆ.
ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.	ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
ಯಶಸ್ವಿ, ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ	ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು
ಜೊತೆ ನಿಕಟವಾಗಿ	ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ
ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ.	ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು
ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ	ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ
ಭಾಗಿಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ	ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು
ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು	ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು
ವಹಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯವಾದ	ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು
ಪಾತ್ರದ ಮೇಲೆ	ಕೊಟ್ಟಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ
ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವದನ್ನು	ಭಾರತವು ಒಕ್ಕೂಟಿ
ಕಾಣಿತೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರು	ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಹೊಂದಿದೆ.
ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು,	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ
ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು	ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ
ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಿರಿಂದ
ತಮ್ಮೆ ಆದ ಸ್ವಂತ	ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ
ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು	ನೇಮಿಸಿದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ
ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು	ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು
ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೇಮಿಸಿದ
ಜನರಿಗೆ	ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ
ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣ	ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು
	ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ
	ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖಿ
	ನಾಯಕರಾಗಿ, ಹಲವು
	ಮಹಾನ ಧೀಮಂತ

ನಾಯಕರು	ಕರ್ನಾಟಕದ
ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು	ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು
ದೀನ ದಲಿತರ ಜೀವನವನ್ನು	ದೀನ ದಲಿತರ ಜೀವನವನ್ನು
ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ	ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ
ಸೇವೆಮಾಡಲು ಶಾಸನ ಸಫೀಗೆ	ಸೇವೆಮಾಡಲು ಶಾಸನ ಸಫೀಗೆ
ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ	ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ
ಜನಪರ	ಜನಪರ
ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ	ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ
ನಾಯಕರು	ನಾಯಕರು
ದೃಷ್ಟಿಕೊನವು	ದೃಷ್ಟಿಕೊನವು
ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದನ್ನು	ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದನ್ನು
ನಾವು	ನಾವು
ಕಾಣಿತೇವೆ. ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ	ಕಾಣಿತೇವೆ. ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ
ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಕಂಗಳ್	ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಕಂಗಳ್
ಹನುಮಂತಯ್ಯ	ಹನುಮಂತಯ್ಯ
ಕಡಿದಾಳ	ಕಡಿದಾಳ
ಮಂಜಪ್ಪ, ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.	ಮಂಜಪ್ಪ, ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.
ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ, ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಬಿ, ಏರೇಂದ್ರ	ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ, ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಬಿ, ಏರೇಂದ್ರ
ದಿ.ದೇವರಾಜ್	ದಿ.ದೇವರಾಜ್
ಅರಸ್	ಅರಸ್
ಮುಂತಾದ ನಾಯಕರು ಇದರ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.	ಮುಂತಾದ ನಾಯಕರು ಇದರ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರು ಅನೇಕ ಜನಪರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು	ಇವರು ಅನೇಕ ಜನಪರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು
ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಉಳಿವನ್ನೇ ಭೂ	ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಉಳಿವನ್ನೇ ಭೂ
ಒಡೆಯು	ಒಡೆಯು
ಹಾಗೂ	ಹಾಗೂ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು
ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತರ	ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತರ
ಬೆಳಿದ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ	ಬೆಳಿದ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ
ಬೆಳಿಗಳನ್ನು	ಬೆಳಿಗಳನ್ನು
ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ	ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ
ಜನಪರ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ	ಜನಪರ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ
ನಾಯಕರನ್ನು ನಮ್ಮೆ ನಾಡು	ನಾಯಕರನ್ನು ನಮ್ಮೆ ನಾಡು
ಕಂಡಿದೆ.	ಕಂಡಿದೆ.
ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ,	ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ,
ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು	ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು
ಹಲವಾರು	ಹಲವಾರು
ಜನಪರ	ಜನಪರ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು
ಅವರು	ಅವರು
ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಸಚಿವರಾಗಿ,	ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಸಚಿವರಾಗಿ,
ಉಪಮುಖಿಯಾಗಿ,	ಉಪಮುಖಿಯಾಗಿ
ವಿರೋಧಪಕ್ಷ	ವಿರೋಧಪಕ್ಷ
ನಾಯಕರಾಗಿ	ನಾಯಕರಾಗಿ
ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ	ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ
ಹಲವಾರು	ಹಲವಾರು
ಜನಪರ	ಜನಪರ
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು	ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು

ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರೆ, ದಿನ-ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಲಿಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಿಷ್ಪರ್ಹ ಹಾಗೂ ದೃಢ ಸ್ಥಫಾವದವರಾಗಿ ಈ ನಾಡಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಬಬ್ರಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನಪರ ನೀತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಲದೆ. ಇವರು 1978ರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಥಿರಾಗಿ ಗೆಲ್ಲವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರು. 1980ರಲ್ಲಿ ಮೇಸೂರು ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಲೋಕದಳದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಿರಾಗಿ ಸೋಲುಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ರಾಜಕೀಯರವರು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಧೃತಿಗೆದದೆ, ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಾ, ಜನಪರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಿಯದೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಭರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ. “ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರ ಕಲ್ಪನೆ; ಪ್ರಮಾಣೀಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ.”

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಾಯಕರು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾವು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಡಿರುವ ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ನಾಯಕತ್ವದ ಅರ್ಥ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ‘ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ’ ಅಥವಾ ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ನಾಯಕತ್ವವೆಂದರೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂತೆ “ನಾಯಕತ್ವವು ಬಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಾಸ್ತಕಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜನಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾಗಿದೆ.

ಶಕ್ತಿಕೋಶದ ಅರ್ಥದ ಅನ್ವಯ �Leadership ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದವು Lead, ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಅರ್ಥ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸುವುದು, ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವದು, ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿವರಾಗಿರುವುದು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. “ನಾಯಕತ್ವದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ”.

- 1) ಸಿ.ಕೆ.ಅಲೆನ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ “ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಜನರನ್ನು ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಯಕತ್ವವಾಗಿದೆ”.
- 2) ಓದ್ದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅವರು “ಜನರು ಬಯಸುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲು ಅವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ”.
- 3) ಕೆ.ಎಸ್.ಚೋಗಾಂಡಾಸರ ಪ್ರಕಾರ “ನೂರಾರು ಜನರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪರಿಣಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ನಾಯಕ” ನಾಯಕತ್ವವು ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ”.
- 4) ನಾಯಕನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ್ಯನಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ”.

ಈ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಂದ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣವು ಕೆಲವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಗುಣವಾದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಯಾ ಸಮಯ ಸಂಭರ್ಜನೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿಧಾನ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣವು ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿಷ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ-

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
2. ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವ ವಿಧಾನ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.
3. ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಿಗಿಂತ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು.
4. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಡಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
5. ಪ್ರಚಲಿತ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಹಿಂದ ಸಮಾಜ ವರ್ಗದ ಧೂರೀಣರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮತಿರುವ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು

ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದವರು ಅಹಿಂದ ವರ್ಗದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಹಿತ್ಯಾಗಳು ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ನಾಯಕರೂ ಇದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಲವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸಿದ ರೀತಿ, ವಿತ್ತ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಗಳು, ಇದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ನೇರ ನಡೆ, ನುಡಿ, ಯಾವುದೇ ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಧ್ಯತೆ, ಇರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಸಿ.ಎಂ.ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಯುತರೆ ಅಹಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ವರ್ಗದ ಮತಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಗಳದ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಹಿಂದೇತರರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರ ಹಿತ ಕಾಯುವ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇ 13–2013 ರಂದು ಕನಾಂಟಿಕದ 22ನೇಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆರ್ನಿರವ ಶ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಕೆಲಾವಿದರು, ವಿದ್ಯಾಂಸರು, ಮತದಾರರ ಸಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಗರದ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂದು ನಾಮಕನ್ ಬೋಲಾಗಾರವರ ನುಡಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಲೇ, ಜನಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮರುಫಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷೇರಭಾಗ್ಗೆ, ಭಾಗ್ಯಾಂಶೋತ್ತಿ, ವಸತಿಭಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷೇರಭಾಗ್ಗೆ, ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ, ಖೂಣ ಮತ್ತು ಭಾಗ್ಗೆ ಮನ್ನಿನ ಪ್ರಯೋಜನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುಪ್ರಯೋಜನಿಗೆ ಅಲ್ಲಂಬಿಸ್ತಾತ್ಮಕ, ಹಿಂದುಜಿದವರ, ದಲಿತರ, ಸಾಲಮನ್ನಾ ಮುಂತಾದ ಜನಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವಾದುತ್ತಿರುವ ಸಂಕುಚಿತ ಜಾತಿ ವ್ಯಾಪೋಹ, ಕುಟುಂಬ ಪ್ರೇಮ, ಸಾಫ್ರೆ ಸಾಧನೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವದರಿಂದಲೇ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಬುಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಪ್ರಜಾಸುಖೀ ಸುಖಿಂ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಜಾಸಾಂಕ ಹಿತೇ ಹಿತಂ ನಾತ್ಕ ಪ್ರಿಯಂ ಹಿತಂ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಜಾ ನಾಂತು ಹಿತಂ ಹಿತಂ ||

ವಿಶ್ವವಿಖಾತ ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾಸ್ತಜ್ಞ ಕೆಟಿಲ್ನ ಈ ಮಾತುಗಳ ತಾತ್ಯರ್ಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ “ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜನ ಸುಖವೂ ಇದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದಿಂದಲೇ ರಾಜನಿಗೆ ಹಿತವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ರಾಜನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಿತವಾದದ್ದು ನಿಜವಾದ ಹಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾದದ್ದೇ ರಾಜನಿಗೂ ಹಿತೆ”.

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಇಡೀ ಕನಾಂಟಿಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಹಿಂದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಯಿವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಹಿಂದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಕನಾಂಟಿಕ ಜನತೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ರಾಜಕಾರಣೀಯಾಗಿ, ಕನಾಂಟಿಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾತ್ಯೀತಕೆ

ರಾಜಕಾರಣೀಯಾದವನು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಹಭಾಳ್ಳಿಗೆ ಸಿದ್ದಪಡಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವರ ನಡುವೆ ಕಂಡಕಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕುಷಬಾರದು. **ಷ.ಲಂಕೇಶ.**

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮೇಲು-ಕೆಳು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು “ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಮೇಲು-ಕೆಳು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕುವಂತಹ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನಿಂದ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು.” ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಯುತರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದವರಲ್ಲ ಇವರು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮನುಷ್ಯದೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸುಖಿಂದಿನ ಬಾಳಬೇಕಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಕುರುಬ ಜಾತಿಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಣಿದರೂ ಸಹ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜಾತಿಯ ಶಾಸಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಂತರದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಜಾತೀಯರು 7 ರಿಂದ 8 ಶಾಸಕರನ್ನು ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಜಾತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಾತಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವವರ ಏರುದ್ದ ಸಿದೆಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಯುತರು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದವರಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕುರುಬ ಜನಾಂಗವು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಯುತರು ಬೆಂಬು ಹಿಂದಿನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ದಲಿತರು ಶ್ರೀಯುತರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲ ಬಡವರನ್ನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಪರ ಇರಕೊಡು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಜಾತಿಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಈ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಆಧಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾನತೆಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಬದುಕಿಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೋ, ಹಕ್ಕಿದ್ದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇರಲೇಬೇಕು” ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಘಟನೆ

ಇತಿಹಾಸದ ಚಕ್ರವು ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಿದಂತೆ ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನವನು ಎಚ್ಚಿತ್ತುಹೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತವರಿಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುವರು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಹಿಂದ ಸಂಘಟನೆಯೋಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ದಲಿತರು ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರು, ತಳ ಸಮುದಾಯದವರು ತಬ್ಲಿ ಜಾತಿಯವರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ತಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಸಿಗುವ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಜನರು ಸಂಘಟನೆಯಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಇನ್ನೇಷ್ಟಿಭರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ನೀವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತೀರಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿಚ್ಛ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜೀರೆಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಸಮಾನರಾಗಬೇಕು. ಸಮಾನವಾದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಹೊಂಡರೆ ನಾವು ಎಂದೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಅರಿತುಹೊಂಡು ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿ ಜಗತ್ತಾತ್ಮಕ ಬಸವಣ್ಣನವರು 12ನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೊದಲ ಪಾರ್ಟಿಯೆಂಟ್ ಆದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದವರು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಯಾರ, ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಅಂಬೆಷ್ಟರವರು “ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಕೇಳಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಶ್ರೀಯುತರ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಜಾತಿಯತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಘಟನೆಯಾಗುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ

ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜಾಗ್ಯತೆ ಬರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ದರಾಗಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು, ಸಮಬಾಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಮಾತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅವು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿವೇ ಎಂಬ ತುಡಿತ ಬರಬೇಕು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಆ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಅಂದು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ, ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆ ಬರಬೇಕು, ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಜ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಯುತರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಸಿಗಬೇಕೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಧರ್ಮ

ಧರ್ಮವು ಮಾನವನ ಆಂತರಿಕವಾದ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜನರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ನಾವು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಚಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥು ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾಗೊಂಡಿದೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬಾಳುವುದು, ಶಾಂತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಇರುವುದು, ಮತ್ತು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ನಾನು ನೀನು ಸಮಾನ ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕುವುದೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಗೋಚರವಾದ ಶಕ್ತಿಯು ಇದೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಿಕನಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾಸಿಕನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನಾನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದೆಂದಲ್ಲ ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ದೇವರು ಎಂದರೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟ ಮತದಾರರೇ ದೇವರು. ಈ ಮತದಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಂಬಿಸುವುದೇ ನನಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದಾದ್ದು, ಎಂದು ಶ್ರೀಯುತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಂಬಿಸುವುದರಿಂದ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಶ್ವದ ಜನಮನವು ಸಭ್ಯತೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ಜೀದಾಯಂ, ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆ, ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ, ಸಹನೆ, ಕರುಣೆ, ಸಂತೋಷ, ಸೇವೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಆಚರಣೆಯ ಪಾಲನೆಯೇ ಮಾನವನ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಹನೆಂಬಂದು ಸಾರಿ ಹಣಕಾಸು ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸದ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಕೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶೋಷಿತ, ಬಡವರ, ದುರ್ಭಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಲಿಸಂಖ್ಯಾತ, ದಲಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಸಾಲ ಮನ್ಯಾ, ಮನಸ್ಸಿನಿ ಮೈತ್ರಿ ಯೋಜನೆ, ಸ್ಕೀರಧಾರೆ, ಮಣಮುಕ್ತಭಾಗ್ಯ, ವಸತಿ ಭಾಗ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಿರಿ, ಸ್ಕೀರಭಾಗ್ಯ ಮುಂತಾದ ಜನಪರವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೂರಕ್ಕಿಂತ ಕಿರಿಯು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 33%, ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 26%, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಏಸೆಲಾತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಲು ತುಗುವ ಕ್ಯಾಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯಿವಂತಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಶಕ್ತಿ ತುಂಬುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯಪು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನೆಂದರೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ್ಷಣಿಕಗಳು

1. ತುಮಕೂರು ಮಹಾದೇವಯ್ಯ, ‘ಇಟ್ಟ ಗುರಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೆ’ ಸಮಾನತೆಯ ಸಾಧಕ ಸಂಕಲ್ಪದ ಹಾದಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2015.
2. ಮಾನಸ ಮೈಸೂರು, ‘ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ’ ತನಮನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, 2012.
3. ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ‘ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ’ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2014.
4. ಮಂಜುಳಾ ಮಾನಸ, ‘ಅಂದು ಅರಸು, ಇಂದು ಸಿದ್ದು’ ತನಮನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, 2005.
5. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್. ಎಸ್.ವಿ. ತುಮಕೂರು ಮಹಾದೇವಯ್ಯ, ‘ಕನಾಂಟಿಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು’ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2013.
6. ಓಡೆಯೂ ಡಿ. ಹೆಗಡೆ, ಜಿ. ಶಿವಚಂದ್ರ (ಸಂ) ‘ಸಮಾಜಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ’ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಮೈಸೂರು, 2005.
7. ಚಿಕ್ಕಮಾಡು ಎನ್.ಎಸ್. (ಸಂ) ಸಿರಾಜ್ ಎಸ್. ಅನೀಸ್, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗ್ರಾಮೆಟರಿಯನ್, ಕನಾಂಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2010.
8. ಮೊಲಿಟಿಕಲ್ ಅಷ್ಟೇಸರ್ ಸಂಚಿಕೆ 25 ದಿನಾಂಕ: ಅಗಸ್ಟ್ 15, 2014.
9. ದೂರದರ್ಶನ ಸಂದರ್ಶನ, “ನನ್ನ ಕಥೆ” ಟಿ.ವಿ.9, 20 ಮಾರ್ಚ್ 2013
10. www.cmkarnataka.gov.in